

« شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی »

(موضوع بند "د" ماده "۱" قانون برنامه چهارم توسعه)

مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۶/۵/۱۶ هیأت امنای حساب ذخیره ارزی

بانک های دولتی و خصوصی، پس از تأیید توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، با انعقاد قرارداد عاملیت با معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور در چارچوب شرایط و ضوابط زیر اجازه اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی را دارا خواهند بود.

الف) نوع ارز و واحد محاسبات

- ۱- واحد پول محاسبات دلار آمریکا است.
- ۲- پرداخت هایی که از محل حساب ذخیره ارزی به طرح ها صورت می گیرد، بر اساس ارز مورد نیاز طرح به هر ارز جهان روای دیگر که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می شود، امکان پذیر خواهد بود.
- ۳- بازپرداخت تسهیلات ارزی استفاده شده به همان ارزی خواهد بود که به طرح پرداخت شده است.

ب) بخش های مجاز

بخش های مجاز برای اخذ تسهیلات توسط متقاضیان عبارتند از: بخش های صنعت، معدن، کشاورزی، حمل و نقل، خدمات (از جمله گردشگری و ...)، فناوری اطلاعات، صادرات کالاها و خدمات و صدور خدمات فنی - مهندسی

پ) اشخاص مجاز:

- اشخاص مجاز برای استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی عبارتند از:
- ۱- تمام اشخاص حقیقی ایرانی که در بخش های مجاز مذکور در بند "ب" فعالیت می کنند و مجوزهای قانونی در این خصوص را دارا هستند.
  - ۲- تمام اشخاص حقوقی ایرانی که واجد شرایط زیر باشند:
    - الف- اکثریت سهام یا سرمایه آنها متعلق به بخش خصوصی یا تعاونی باشد.
    - ب- محل فعالیت تولیدی آنها در ایران باشد. در صورتی که فعالیت آنها خدماتی است محل اصلی فعالیت خدماتی آنها در ایران باشد.
    - پ- در صورت وجود سهامدار حقیقی غیرایرانی، سهم این بخش از سهام و حق رأی آنها از ۲۵ (بیست و پنج) درصد بیشتر نباشد.

ت- در صورت وجود سهامدار بخش دولتی، سهم این بخش از ۴۰ (چهل) درصد سهام دارای حق رأی تجاوز نکند.

۳- شرکت های ایرانی که اکثریت سهام آنها متعلق به اشخاص حقیقی یا حقوقی غیر ایرانی است. مشروط به فعالیت در چارچوب قانون تشویق و حمایت رمایه گذاری خارجی. تبصره: اعطای تسهیلات به این دسته از شرکت ها حداکثر به میزان (چهل) درصد ارزش کل طرح مجاز خواهد بود.

ب) فعالیت های قابل قبول

۱- تمام فعالیت های سرمایه گذاری در طرح های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل، خدمات (از جمله گردشگری و ...) فناوری اطلاعات، صادرات کالاها و خدمات و صدور خدمات فنی - مهندسی بخش های تعاونی و خصوصی

۲- سرمایه گذاری برای ایجاد ظرفیت های جدید از جمله خرید تجهیزات و ماشین آلات، دانش فنی و پرداخت هزینه های نصب و راه اندازی مربوط به طرح های تولیدی و کارآفرینی مذکور در بند بالا

۳- سرمایه گذاری برای توسعه و بازسازی ظرفیت های تولیدی موجود.

۴- تمامی طرح هایی که در چارچوب بخش های فوق به تشخیص بانک عامل و وزارتخانه تخصصی ذی ربط از توجیه فنی، اقتصادی و مالی لازم برخوردارند (اعم از آنکه طرح صادراتی یا غیرصادراتی باشد) و قادر به تأمین درآمد لازم (اعم از ریالی یا ارزی) برای بازپرداخت اقساط اصل و سود تسهیلات به صورت ارزی با تضمین کافی باشند.

تبصره: در تمام موارد بالا، سرمایه گذاری در طرح های بهینه سازی انرژی و کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) و گردشگری از اولویت برخوردار خواهد بود.

۵- صدور ضمانتنامه برای شرکت های ایرانی برنده در مناقصات بین المللی

۶- طرح های سرمایه گذاری مشترک که در چارچوب قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی به تصویب برسند.

۷- طرح های صادراتی کالاها و خدمات ایرانی، در قالب اعتبار فروشنده (Supplier Credit) و اعتبار خریدار (Buyer Credit) و اعطای خطوط اعتباری کوتاه مدت (حداکثر یک ساله)، به منظور تشویق و توسعه صادرات غیرنفتی.

ث) سودآوری طرح ها

حداقل نرخ بازده مورد انتظار طرح نباید از نرخ سود تأمین مالی تسهیلات کمتر باشد.

ج) نرخ سود، کارمزد، دیرکرد و تخفیف

- ۱- نرخ سود مورد انتظار تسهیلات اعطایی بر اساس تفاهم بانک عامل و تسهیلات گیرنده، به طور عام نرخ بین بانکی ارزهای مربوط در بازار بین المللی (Libor) شش ماهه به اضافه ۲ (دو) درصد یا CTRR به اضافه ۲ (دو) درصد در سال خواهد بود.
- درخصوص تسهیلات ارزی اعطایی به صادرات، بانک عامل با توافق تسهیلات گیرنده می تواند علاوه بر دو نرخ یاد شده، نرخ بهره بین بانکی اتحادیه اروپایی (Euribor) را نیز به عنوان نرخ مینا برای محاسبه سود تسهیلات مورد استفاده قرار دهد. در این صورت نرخ سود مورد انتظار تسهیلات اعطایی برای نرخ بهره بانکی اتحادیه اروپایی نیز (Euribor) به اضافه ۲ (دو) درصد خواهد بود.
- ۲- نرخ سود مورد انتظار تسهیلات اعطایی به طرح های استان ها و مناطق کمتر توسعه یافته موضوع آئین نامه قانون الزام دولت به جبران عقب ماندگی های مناطق مختلف کشور که اسامی آنها توسط هیأت امنای حساب ذخیره ارزی مشخص و اعلام می شود نرخ بین بانکی ارزهای مربوط در بازار بین المللی (Libor) شش ماهه تعیین می شود.
- ۳- نرخ سود تسهیلات ترجیحی، نرخ بهره بین بانکی ارزی مربوط در بازار بین المللی (Libor) شش ماهه به اضافه ۰/۵ (نیم) درصد و یا CIRR به اضافه ۰/۵ (نیم) درصد در سال خواهد بود.
- ۴- نرخ سود مورد انتظار در موارد خاص براساس تصمیمات هیأت امنای حساب ذخیره ارزی تعیین می شود.
- ۵- ۶۰ (شصت) درصد سود تسهیلات اعطایی به بانک عامل ۴۰ (چهل) درصد بقیه به حساب ذخیره ارزی واریز می شود.
- تبصره: نرخ سود سهم بانک عامل حداقل ۲ (دو) واحد درصد یا ۶۰ (شصت) درصد سود تسهیلات اعطایی، هر کدام که بیشتر باشد، خواهد بود.
- ۶- استرداد سود به متقاضیانی که زودتر از پایان مدت قرارداد تسهیلات مورد استفاده را به بانک پرداخت می کنند، طبق ضوابط بانکی خواهد بود.
- ۷- نرخ دیرکرد در صورت تأخیر در تأدیه بدهی، اعم از اصل سود در سررسید بازپرداخت، ۱۲ (دوازده) درصد در سال علاوه بر نرخ سود متعلق خواهد بود.
- تبصره: چنانچه تسهیلات گیرنده بخشی از اقساط را در سررسید خود پرداخت کند، تنها مابه التفاوت اقساط مشمول نرخ دیرکرد خواهد بود.

۸- در صورتی که مجموع نرخ بهره بین بانکی ارزهای مربوط در بازار بین المللی (Libor) یا (CIRR) یا (Euribor) علاوه بر حاشیه سود متعلق (Margin) در مورد پاره ای از اسعار و برای مصارف خاص، کمتر از دو درصد در سال باشد. در این گونه موارد حداقل نرخ سود تسهیلات اعطایی برابر ۲ (دو) درصد سال محاسبه خواهد شد.

چ) محدودیت ها و احکام خاص

۱- متقاضی برای استفاده از منابع حساب ذخیره ارزی، نحوه تأمین منابع ریالی مورد نیاز طرح شامل اعتبارات بانکی و آورده های سهامداران را به بانک اعلام می کند.

۲- آورده متقاضی (اعم از شخص حقیقی یا حقوقی) به تشخیص بانک عامل در هر طرح حداقل معادل ۲۵ (بیست و پنج) درصد کل هزینه ریالی و ارزی طرح (بر مبنای ارزیابی فنی، مالی و اقتصادی بانک عامل) خواهد بود.

تبصره ۱: آورده متقاضی در طرح هایی که تأمین مالی آنها ترکیبی از تسهیلات اعطایی بانک از سایر منابع، تسهیلات فاینانس (خودگردان- غیر خودگردان) و حساب ذخیره ارزی است، از ۲۵ (بیست و پنج) درصد معادل ریالی تسهیلات که از محل حساب ذخیره ارزی تأمین خواهد شد کمتر نخواهد بود.

تبصره ۲: آورده متقاضی در نقاط کمتر توسعه یافته موضوع جزء (۲) بند "ج" حداقل ۱۰ (ده) درصد کل هزینه ارزی و ریالی طرح است.

تبصره ۳: آورده متقاضی برای طرح صادراتی حداقل ۱۵ (پانزده) درصد کل هزینه ارزی و ریالی طرح است.

تبصره ۴: آورده سرمایه گذار خارجی در سرمایه گذاری های مشترک، که در چارچوب قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی به تصویب می رسند، به صورت نقدی و غیر نقدی (مانند ماشین آلات طرح) خواهد بود.

۳- اعطای تسهیلات برای سرمایه در گردش طرح ها (از جمله برای تأمین مواد اولیه، قطعات بدکی و ...) ممنوع است.

۴- ورود ماشین آلات و کالاهای مستعمل از محل تسهیلات حساب ذخیره ارزی ممنوع و موارد استثنا در صورت تأیید بانک عامل، موکول به تأیید هیأت امنای حساب ذخیره ارزی است.

۵- ورود ماشین آلات و تجهیزات انباری (Stock) نواز محل تسهیلات حساب ذخیره ارزی به شرط انطباق مشخصات آن با هدف طرح و استانداردهای فنی و تأیید دستگاه تخصصی ذی ربط بلامانع است.

- ۶- استفاده از تسهیلات ارزی برای طرح های مربوط به مناطق آزاد تجاری- صنعتی در چارچوب مفاد بند (۱) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۵/۲۸ هیأت امنای حساب امکان پذیر است.
- ۷- استفاده از تسهیلات ارزی در مناطق ویژه اقتصادی، تنها برای طرح های سرمایه گذاری در زمینه های تولیدی بخش های صنعت و معدن امکان پذیر است.
- تبصره: نحوه رفع تعهد از اعتبارات گشایش شده به مناطق مذکور براساس برگ ترخیص قطعی کالا یا گواهی دیگری که پس از طی مسیر ارزیابی و ارزشیابی توسط گمرک صادر می شود، خواهد بود.
- ۸- اعطای تسهیلات به شرکت های مجاز، مشروط به آن است که نسبت حقوق صاحبان سهام به مجموع دارایی های شرکت در هر مقطع زمانی از ۲۰ (بیست) درصد کمتر نباشد.
- ۹- رعایت مفاد قانون حداکثر استفاده از توان فنی، مهندسی تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات - مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲- در چارچوب اعلام شده از طرف هیأت امنای حساب ذخیره ارزی، برای تمام استفاده کنندگان از تسهیلات موضوع این دستور العمل الزامی است.